

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Mateřská škola Bruntál, Pionýrská 9

Pionýrská 9, 792 01 Bruntál

Identifikátor zařízení: 600 130 967

Zřizovatel: Město Bruntál, Nám. Míru 1, 792 01 Bruntál

Školský úřad Bruntál, Květná 64

Termín konání orientační inspekce inspekce: 7., 8. a 16. prosince 1999

Čj.	141 551/99-11056
Signatura	onlat106

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací činnosti se odvíjí od souboru témat uvedených v ročním plánu školy. Učitelky je dále zpracovávají do týdenních námětů. Obsah i pojetí týdenních plánů je kvalitativně různé. V některých případech není zřejmé rovnoměrné rozložení všech vzdělávacích složek nebo nejsou stanovené cíle dostatečně diferencovány vzhledem k potřebám dětí, v jiných jsou úkoly zaměřovány s obsahem činností. I přes tato zjištění je zvolený způsob námětového plánování nosný, poněvadž usnadňuje integraci výchovných složek, podporuje používání modernějších výchovných metod (tvořivá dramatika, osobnostně orientovaná výchova dítěte), čímž se významně obohacuje bezprostřední citový prožitek dítěte. Denní teoretická příprava učitelek včetně přípravy pomůcek a prostředí pro pedagogickou činnost byla velmi kvalitní.

Plánování vzdělávací činnosti školy respektuje současné trendy předškolní výchovy, avšak jeho kvalita není systematicky sledována a zdokonalována. Celková úroveň přípravy výchovně-vzdělávací činnosti školy je dobrá.

Podmínky vzdělávací činnosti

Mateřská škola má pro svoji činnost velmi dobré personální podmínky. Všechny pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro práci s předškolními dětmi. Navíc se ředitelka i učitelky v mnoha směrech dále vzdělávají. Velká pozornost je věnována moderním metodám pedagogické činnosti, zejména v oblasti tvořivé dramatiky, globální výchovy a v péči o děti s postižením, dále je to logopedie, hudební výchova, výtvarná výchova a jóga. Každá učitelka získala v některé z uvedených oblastí vzdělávání příslušný certifikát, což průkazně přispělo ke zvyšování kvality výchovně-vzdělávací práce školy. Při současné organizaci a využití souběžného působení učitelek jsou vytvořeny skvělé podmínky pro individuální práci s dětmi či činnost zájmových skupin.

Budova školy s novou fasádou je umístěna v okraji městského sídliště poblíž hlavní komunikace. Je obklopena udržovanou a dobře vybavenou zahradou se vzrostlou zelení a protihlukovou bariérou. Vnitřní uspořádání mateřské školy s vhodným prostorovým řešením tříd tvoří funkční a bezpečné prostředí, které podněcuje děti ke spontánním činnostem. Všechny prostory jsou čisté s dostatkem světla i tepla. Školní nábytek, hračky a pomůcky jsou v odpovídající míře průběžně inovovány vzhledem k současným trendům v oblasti předškolní výchovy. Je zde dostatečné množství didaktické techniky, moderní pedagogické i dětské literatury.

Škola se programově věnuje vytváření zdravých podmínek duševní hygieny dítěte prostřednictvím moderních pedagogických metod, zejména tvořivé dramatiky. Prostor je podnětný, nápaditý, na jeho tvorbě se děti samy podílejí. Pružným uspořádáním činností během dne se mateřská škola přizpůsobuje přirozeným potřebám dětí, umožňuje jim dokončit započatou činnost, respektuje jejich biorytmus. Jsou zde dodržovány zásady správné výživy, životosprávy i pitný režim.

Spontánní a řízené činnosti jsou zastoupeny rovnovážně, přechod od jedné ke druhé je prováděn nenásilně. Připravené činnosti pro děti jsou účinně motivovány anebo si je děti svobodně vybírají. Užívané metody práce s menšími skupinami dětí zakládají vynikající podmínky v oblasti psychohygieny, vytvářejí pocity důvěry, bezpečí a rozvíjejí aktivitu dětí.

Specifické podmínky pro děti talentované nebo zdravotně postižené škola nevytváří, ale v uvolněném denním režimu mají jednotlivé děti možnost rozvíjet své individuální schopnosti v oblasti výtvarné, hudební i pohybové. Škola zajišťuje odbornou logopedickou péči ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Pracují zde dvě logopedické asistentky. Jedna v logopedické třídě, druhá pečuje o děti s logopedickými obtížemi integrované v ostatních třídách. Při kontrole příslušné dokumentace nebyl doložen odborný posudek u pěti dětí. K dispozici byl pouze jmenný seznam devíti žáků vydaný Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntálu.

Personální, prostorové, materiálně-technické a psychohygienické podmínky pro zajištění pedagogické činnosti školy jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Učitelky v praxi náležitě využívají veškeré poznatky získané neustálým průběžným vzděláváním. Poskytují dětem přiměřenou svobodu v rozhodování, respektují dominantní úlohu jejich hry. Důmyslně vytvářejí dostatečný prostor pro individuální a skupinovou práci s nimi. Ve všech třídách jsou užívány metody tvořivé dramatiky. Způsob práce učitelek, jejich výchovný styl dává dětem možnost sebeuplatnění a vytváří dobré podmínky k rozvoji spolupráce, k tvůrčím i verbálním projevům. Důraz je kladen především na smyslovou a sociální výchovu, na rozvoj osobnosti dítěte i na integraci poznatků z různých oblastí. Dostatečným množstvím připravených podnětů a promyšlenou organizací jsou děti vedeny k přirozené kázni a k osobní samostatnosti v sebeobsluze i při stolování.

Organizace činností, užívání vhodných metodických postupů a forem má vynikající úroveň.

Motivace a hodnocení

Učitelky nenásilným způsobem nabízejí dětem činnosti a ponechávají jim možnost rozhodnout se k účasti. Pozorováním bylo zjištěno, že prostřednictvím účinné motivace se činnostmi postupně zúčastnily všechny děti. Správně kladené požadavky na jednotlivce, široká škála podnětů, návaznost na předchozí zkušenosti, zážitky a prožitky významně podnítily zájem dětí o nabízené činnosti. Učitelky dokázaly děti povzbuzovat a poskytovat jim jistotu v jejich rozhodování a projevech. Tento přístup cíleně pěstuje v dětech zdravou sebedůvěru. Hodnocení dítěte bylo vždy pozitivní a povzbuzující.

Ve výchovně-vzdělávacím působení školy je použita motivace a stimulace dětí vynikající.

Interakce a komunikace

Výchovně-vzdělávací činnost probíhala v příznivé a atmosféře důvěry a v pozitivním komunikačním prostředí. Dohodnutá pravidla života dětí ve škole jsou dlouhodobě sledována, děti mají vytvořeny hygienické, společenské i kulturní návyky (při stolování, odkládání oděvu, při úklidu hraček a pomůcek). Verbální i neverbální projev učitelek je vyvážený, partnerský přístup a poskytovaný řečový vzor mají velmi dobrou úroveň. Psychosociální podmínky života dětí ve škole příznivě působí na vývoj pozitivních vztahů mezi učitelkami a dětmi i mezi dětmi navzájem.

Škola záměrně a cíleně vytváří pozitivní komunikační prostředí a pohodovou atmosféru. Úroveň interakce a komunikace je velmi dobrá.

Spontánní činnosti

Uspořádání vnitřního prostředí a umístění pomůcek umožňuje dětem zvolit si jakoukoli hru nebo činnost a určit její délku. Učitelky vstupují do hry nenásilně a citlivě vedou dítě k jejímu zdokonalování, přitom respektují také výběr partnerů i výběr místa ke hře. Možnost rozvíjet fantazii a tvořivost mají děti v každodenní nabídce výtvarných nebo pracovních činností. Děti zde navazují na bezprostřední prožitky nebo na předchozí citové zaujetí příběhem, na odpozorované skutečnosti či jinou motivaci.

Během spontánních činností dostávají děti mnoho příležitostí uspokojit své zájmy a potřeby. Úroveň spontánních činností dětí je velmi dobrá.

Řízené činnosti

Rozvíjení dovedností, schopností a poznatků prostřednictvím přímo řízených činností je rovnoměrné a nenásilné, učitelky děti do plánovaných aktivit nenutí. Připravené činnosti většinou nabízejí nebo je společně s dětmi plánují. Při pozorování bylo zjištěno, že participace dětí na programu dne má vysoký účinek na jejich psychický rozvoj. Děti se uměly samostatně rozhodovat, reagovat na změny, vyjadřovat svůj názor, vznést požadavky a také podřídit se pravidlům, na jejichž tvorbě se samy podílely.

Řízené činnosti organizované tímto způsobem umožňují dítěti aktivní poznávání, spoluúčast, snadnější komunikaci a seberealizaci. Jejich úroveň je vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce byla sledována vhodnost organizace výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k podmínkám, prostředí a k věkovému složení tříd. Dále byla sledována kreativita učitelů v pedagogické činnosti, vhodnost použitých metod, forem a prostředků a úroveň dětského projevu. Bylo zjištěno, že škola má zaveden takový systém činností, které velmi kvalitním způsobem podporují celkový osobnostní rozvoj dítěte. Průběžné vzdělávání pedagogů, důkladné pochopení požadavků moderní předškolní výchovy se v jejich práci odráží zcela zřetelně. Úroveň výchovně- vzdělávací činnosti je vynikající. V anketě určené rodičům získala mateřská škola v této oblasti vysoká hodnocení. Slabším článkem v kontinuitě činnosti školy je tvorba plánů, které v současné době neposkytují adekvátní informace vzhledem k velmi dobré kvalitě skutečné přímé práce s dětmi.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry pro celkovou činnost školy jsou stanoveny v ročním plánu, který je sestaven na základě analýzy provedené ve *Výroční zprávě* za uplynulý školní rok. Škola si klade za cíl rozvíjet schopnosti dětí a vybavit je potřebnými dovednostmi použitelnými pro budoucí život a další vzdělávání. Jako nástroj k uskutečnění daného záměru je stanoven způsob pedagogické práce s dětmi v tematických celcích (námetové plánování) a široký výběr metod z oblasti tvořivé dramatiky. V ročním plánu jsou uvedeny dlouhodobé úkoly směřující k rozvoji dětské osobnosti prostřednictvím všech jednotlivých složek předškolní výchovy.

V tomto školním roce je sledována adaptace nových dětí na podmínky a prostředí školy. Úkol je stanoven vzhledem ke skutečnosti, že škola přebrala celkem 40 nových dětí

různého věku ze zrušené mateřské školy v blízkém sídlišti. Další úkoly se týkají přípravy nejstarších dětí na vstup do ZŠ, péče o děti s odloženou školní docházkou, péče o rómské děti a děti integrované z důvodů logopedických obtíží.

V ročním plánu jsou přehledně uvedeny veškeré další informace o vnitřní struktuře a organizaci pedagogického procesu i provozu školy, o jejím řízení a kontrole, informace o vzdělávání pedagogů a pracovní době všech zaměstnanců. Součástí ročního plánu je přehled témat týkajících se pedagogické činnosti školy, přehled akcí a aktivit školy ve spolupráci s rodiči a veřejností, plán spolupráce se ZŠ a přehled nadstandardní péče, např. zařazení jógy do denního cvičení, práce baletního a tanečního kroužku, předplavecký výcvik, využívání tělocvičny ZŠ k pohybovým aktivitám aj.

Koncepční záměry jsou pedagogickým sborem podporovány, stanovené způsoby práce učitelky dodržují. Vybraná základní témata pedagogické činnosti dále zpracovávají do námětů. V těchto týdenních plánech se už nepromítají některé důležité úkoly uvedené v ročním plánu. I když je zvolený způsob reálný, plánování není pojato jako ucelený systém plánů, který by jasně dokumentoval veškerou výchovně-vzdělávací činnost školy.

Koncepční plánování celkové činnosti školy je dobré, vytvořené na reálném základě, avšak není v něm dostatečně zajištěna kontinuita všech úkolů a zpětná vazba.

Organizování

Ředitelka jasně a přehledně stanovila organizační strukturu, kompetence pracovníků, pravidla provozu školy a způsob informací v organizačním řádu školy, které jí umožňují účinné řízení. Vnitřní řád školy postihuje práva a povinnosti zaměstnanců i rodičů a je s nimi na počátku roku projednán. Povinná dokumentace školy je vedena přehledně, v souladu s § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Škola je právním subjektem a zaměstnává jednu účetní. Poslední kontrola finančního úřadu byla provedena 16. 6. 1999 - č.j. 48675/99.

Informační systém školy je funkční, pracovníci i rodiče jsou informováni průběžně v potřebném rozsahu. Ochrana důvěrných informací a dat je zajištěna. Mateřská škola je rodičům otevřená a počítá s jejich aktivním podílem na životě školy. Jak vyplynulo z dotazníkové ankety, rodiče by uvítali i další informace o výchovně-vzdělávacím programu školy, širší nabídku zájmové činnosti (v současnosti je to baletní kroužek), případně poradenskou činnost. Mateřská škola se pravidelně zúčastňuje výtvarných soutěží organizovaných ve městě i v okrese, akcí pro předškolní děti, které organizuje DDM Bruntál, navštěvuje kulturní představení v divadle a místní zámek. Zavedená spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntálu v oblasti logopedické péče má dobrou úroveň.

Promyšlená organizace provozu a chodu školy má velmi dobrou úroveň, protože vede ke kvalitě pedagogického procesu i ke kvalitnější spolupráci s rodiči.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka pružně reaguje na nové podněty a tendence v předškolní výchově a snaží se je realizovat v praxi. Cílevědomě se zaměřila na získání a motivování učitelek pro neustálé průběžné vzdělávání, což přineslo žádoucí výsledky. Svým pozitivním přístupem usilovala o vytvoření vstřícných vztahů na pracovišti. Ředitelka preferuje participační styl řízení a efektivně využívá odborné způsobilosti a osobnostní orientace svých pracovníků. Na škole vytvořila podmínky pro průběh pedagogické praxe žákyní SPgŠ, pro kariérní růst pedagogů a příznivé pracovní podmínky pro provozní zaměstnance. Atmosféra školy je příznivá, všichni

pracovníci školy znají své pravomoci, mají prostor pro seberealizaci a dostatek možností vyjadřovat své názory.

Systém vedení a motivování pracovníků je velmi dobrý. Je dán přirozeným, pozitivním přístupem ředitelky, jejím adekvátním jednáním a stylem řízení.

Kontrolní mechanismy

Plánovaná kontrolní činnost se váže zejména k organizačním záležitostem. Pro kontrolu vzdělávacího procesu má ředitelka stanoveno několik hledisek, např. sledování hrových prvků, individuálního přístupu k dětem a úrovně přípravy dětí na přechod do základní školy. Kontrola v tomto školním roce byla vesměs průběžná nebo namátková, ředitelka z ní nepořídila žádný záznam. Takto realizovaná kontrolní činnost neobsahuje potřebný mechanismus, který by sledoval plnění prioritních cílů výchovně-vzdělávacího programu školy a prostřednictvím analýzy výsledků zajišťoval zpětnou vazbu. Kritéria hodnocení pracovníků zmiňují v jednom bodě svého výčtu kvalitu výchovné práce pouze obecně.

Kontrolní činnost ředitelky nemá potřebný rozsah, chybí motivační charakter a pravidelné vyhodnocování výsledků. Systém kontroly není vzhledem k velikosti předškolního zařízení zcela vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je efektivní v oblasti vytváření podmínek činnosti školy s promyšlenou organizací a v oblasti vedení lidí. Plánování výchovně-vzdělávacího programu a s tím související kontrolní systém má průměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listiny, doklady o zařazení do sítě škol
- povinná dokumentace ve smyslu zákona č. 138/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 76/1978 Sb., o školách a školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva
- organizační řád
- řád školy
- roční pracovní plán školy
- plány přímé výchovné práce
- organizace dne
- pracovní doba učitelek
- zápisy z pedagogických porad
- zápisy z kontrolní činnosti
- záznamy o provedených kontrolách
- dokumentace BOZP a PO
- třídní dokumentace

ZÁVĚR

Pozitiva:

- pozitivní klima školy
- velmi dobrá úroveň výchovně-vzdělávacího procesu
- užívání účinných výchovných metod moderní pedagogiky
- péče o vzdělávání pedagogů
- otevřenost školy, respektování rodiny jako partnera

Negativa:

- způsob plánování výchovně-vzdělávacího programu školy
- nevýrazný kontrolní systém

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí hospodárně a efektivně využívány.

Mateřská škola svou činností a svým působením velmi dobře reaguje na aspekty globální výchovy a poskytuje dětem i rodičům účast na kvalitním výchovně-vzdělávacím procesu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Pavlíčková	Marie Pavlíčková v.r.

V Bruntále dne 10. ledna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. 1. 2000

Razítko

Miluše Michalcová	M. Michalcová v.r. Podpis ředitelky
-------------------	--

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	27. 1. 2000	141 585/2000-11056
Zřizovatel	27. 1. 2000	141 584/2000-11056

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek.